

“Gia Đình Việt Nói Tiếng Việt”

Nguyễn Quý Huy

Tôi nghe câu “*Gia Đình Việt Nói Tiếng Việt*” vào thời gian tham dự Khóa Tu Nghiệp Sư Phạm kỳ 26, mùa hè năm 2014; và câu nói này đã ghi vào tâm khảm tôi. Mặc dù tôi hiểu câu nói ấy muốn kêu gọi điều gì, nhưng tôi chưa hình dung được ý nghĩa đích thực của nó cho đến khi khoá Tu Nghiệp Sư Phạm kết thúc và tôi có thời giờ để suy nghĩ thêm.

Vào một ngày mùa hè trước khi bắt đầu niên khóa 2016 - 2017, tôi vừa đang soạn bài cho lớp Hóa học và hai lớp Vật lý vừa nói chuyện với bà ngoại về mấy lớp mới tôi sẽ dạy trong niên khóa tới. Bất thành linh bà tôi thay đổi đề tài, bà bắt đầu nói về những người anh em họ của tôi, trong số đó bà nhắc đến một người hầu như không có thể nói và hiểu tiếng Việt như thế nào!

Trong khi bà nói về chuyện này, đã làm cho tôi cảm nhận được tôi thật may mắn có người xung quanh tôi để tôi không những nói tiếng Việt mà còn học thêm nhiều từ mới nữa. Tôi là người Mỹ gốc Việt của thế hệ thứ nhất sống ở Mỹ, tôi nghĩ tiếng Việt là ngôn ngữ thứ hai và cứ tưởng tiếng Việt của mình đã đủ rồi. Tuy nhiên, khác với những bạn trẻ người Mỹ gốc Việt của thế hệ thứ nhất, tôi không nghĩ học nói và hiểu được tiếng Việt là một gánh nặng vì đã có bà ngoại ở chung với gia đình tôi và bà không nói được tiếng Anh; tôi đã phải nói chuyện với bà bằng tiếng Việt. Tuy nhiên, một điều rất khó khăn đối với tôi là khi còn bé, tôi hay bị lẫn lộn giữa tiếng Việt và tiếng Anh. Tôi còn nhớ những lần mà tôi nói tiếng Việt với cô giáo ở trường tiểu học... cũng như tôi lẫn lộn nói tiếng Anh với bà ngoại. Thật là buồn cười. Tuy nhiên tôi luôn luôn hãnh diện mình là người Mỹ gốc Việt.

Hiện nay, tại sao tiếng Việt đối với tôi là quan trọng? Sau khi đã trưởng thành tôi mới thấu hiểu thế nào là một người Mỹ gốc Việt. Lúc nhỏ người ta thường hỏi tôi “Ngôn ngữ chánh của em là gì?” và tôi liền trả lời là Anh ngữ. Nhưng sau khi học được tiếng Việt tôi hãnh diện nói rằng ngôn ngữ chánh của tôi là cả hai thứ tiếng: tiếng Việt và tiếng Anh. Lời khẳng định này thường làm cho bạn bè hoặc người hỏi tôi ngạc nhiên vì theo họ chỉ có thể có một ngôn ngữ chánh và những tiếng khác đều là ngôn ngữ phụ. Nhưng đối với tôi điều đó không phải là như vậy. Bởi lẽ khi lớn lên tôi được học và gần gũi với cả hai thứ tiếng cùng một lúc. Do đó tôi không biết chắc ngôn ngữ nào tôi học trước, nhưng tôi có thể đoán phải là tiếng Việt vì tôi còn nhớ hình ảnh bà ngoại ôm tôi lúc còn bé.

Nhờ Trường Việt Ngữ Saddleback tôi đã học được hai nguyên tắc then chốt: viết và đọc tiếng Việt. Tôi còn nhớ khi đọc Lời Nguyện Giáo Dân nhân ngày Rước Lễ lần đầu, tôi đã đọc “chả quản nhiệm” thay vì “cha quản nhiệm”. Sau thánh lễ ba tôi đã bảo nhỏ cho tôi biết, nhưng lúc đó tôi không hiểu tại sao tôi đã đọc sai. Tôi học ở trường Việt ngữ được vài năm thì

nghỉ vì khoảng Lớp 3, tôi dời qua trường St. Cecilia ở Tustin vì nơi đây có sẵn lớp Giáo Lý trong chương trình giáo khoa. Mãi đến trung học tôi mới quay trở lại trường Việt ngữ vì tôi cần học các lớp Thêm Sức I và II. Ba mẹ tôi trở lại ghi danh cho tôi học và tôi được xếp vào Lớp 3 của cô Thoa, cùng cấp lớp lúc tôi nghỉ học trường Việt ngữ. Tôi còn nhớ lớp học thật vui nhộn mặc dù tôi là một trong vài học sinh lớn nhất. Ngay trong thời điểm đó tôi đã biết rõ cô giáo đang dạy điều gì và luôn tình nguyện giơ tay để giải

đáp những câu hỏi trong lớp như là dùng ngữ vựng mới học để đặt câu, hoặc trả lời những câu hỏi trong một bài mới đọc. Tuy nhiên tôi luôn gặp phải khó khăn trong cách viết và đọc.

Tôi còn nhớ cứ mỗi tuần tôi dành ra vài giờ thực tập để trau dồi cách viết và đọc của chính mình. Dần dần tôi quen với điều này và cô Thoa là người đầu tiên nhận thấy sự tiến bộ của tôi. Cô đã nâng đỡ tôi, dù cô phải mất nhiều giờ hơn nhưng cô không bao giờ nói những lời lẽ tiêu cực. Điều này đã mang lại cho tôi sự tự tin, từ đó tôi tiến bộ rõ rệt, tôi không học Lớp 4 mà vào thẳng Lớp 5, rồi sau đó Lớp 6. Tôi còn nhớ thầy Đức và nhất là cô Nguyệt luôn khen tôi khi tôi tìm được những lỗi sai, hoặc trả lời đúng câu hỏi. Cô là một trong vài giáo viên hiếm có vì trong lớp cô thường dẫn chứng những điểm sai mà tôi vấp phải nhưng cô không bao giờ nêu tên tôi. Đây là một điều tôi luôn ghi nhớ vì lúc đó tôi là một thanh niên đang lớn, rất nhạy cảm và đang trải qua một thời kỳ bận rộn và “căng thẳng” ngõ hầu cân bằng những đòi hỏi của một chương trình ưu hạng ở trường trung học Mater Dei và những công việc cuối tuần.

Tôi còn nhớ vào ngày cuối của niên khóa đó, sau khi tôi nhận bằng khen “Học Sinh Xuất Sắc” toàn trường, thầy Kiều Công Thắng đã mời tôi trở lại giúp trường Việt ngữ trong vai trò phụ giáo. Lúc ấy, tôi đã hoàn tất chương trình học Việt ngữ và nhận lãnh bí tích Thêm Sức nên tôi cảm thấy mình không có lý do gì để ở lại giúp trường. Ngoài ra, chương trình học của tôi ở trường trung học rất nặng với những lớp AP, nhưng sau cùng tôi đã nhận lời giúp trường Việt ngữ trong chức vụ phụ giáo. Tôi bắt đầu giúp lớp cô Thoa là chính cô giáo đầu tiên dạy tôi khi tôi quay trở lại sau một thời gian nghỉ học. Quả là một niềm vui bất ngờ khi nhìn thấy cách thức học hỏi tiếng Việt từ một góc cạnh khác, những nhận xét thú vị này đã luôn ghi trong tâm trí tôi từ 11 năm qua.

Thật là thích thú khi được làm phụ giáo vì đã nhìn thấy cách thức các thầy cô chuẩn bị bài vở để dạy và tôi rất hãnh diện đã giúp cho cô Thuận, cô Mỹ Hạnh, cô Hương Giang, cô Hằng, cô Bảo. Mãi đến năm 2010, với lời đề cử của cô Thuận tôi mới được đi dự khóa Huấn Luyện và Tu Nghiệp Sư Phạm để trở thành một giáo viên chánh đứng lớp. Thật là hữu ích khi tôi học hỏi được nhiều cách thức dạy tiếng Việt và văn hóa Việt Nam khác nhau. Tôi rất may mắn được dạy chung với cô Liên, thầy Liêm và trong 5 năm qua với cô Tâm trong tư cách một giáo viên chánh thức.

Chính những kinh nghiệm khi dạy các lớp Việt ngữ đã đưa tôi trở thành một nhà giáo thực thụ trong xã hội hôm nay và cho tôi một cơ hội để theo đuổi nguyện vọng truyền đạt sự hiểu biết của mình đến thế hệ mai sau. Như nhiều người đã biết, tôi không những dạy ở Trường Việt Ngữ Saddleback mà còn dạy Hóa học và Vật lý ở trường trung học. Tôi đã áp dụng nhiều phương pháp mà tôi dùng khi dạy Việt ngữ vào trong các lớp này. Đồng thời tôi có dịp gặp gỡ những học sinh Mỹ gốc Việt và các em cho biết là các em không có nói tiếng Việt ở nhà nên sự đối đáp bằng tiếng Việt không được lưu loát. Vì thế bây giờ tôi mới hiểu rõ ý nghĩa của câu “*Gia đình Việt nói tiếng Việt*”. Tôi rất may mắn có bà, ba mẹ, anh tôi và những người bà con họ hàng cũng như các thầy cô giáo Việt ngữ nói chuyện với tôi bằng tiếng Việt và cho tôi cơ hội để thực tập nói tiếng Việt, nhưng có những em khác không được cơ may này.

Nhân dịp kỷ niệm 30 năm thành lập Trường Việt Ngữ Saddleback, tôi mong muốn được tiếp tục truyền đạt những hiểu biết của mình về tiếng Việt cho thế hệ trẻ tương lai với hy vọng ngôn ngữ Việt sẽ luôn mãi trường tồn. Nguyễn xin Thiên Chúa luôn chúc lành Trường Việt Ngữ Saddleback.

“Vietnamese Family Speaks Vietnamese”

Nguyễn Quý Huy

I heard this statement “*Vietnamese Family Speaks Vietnamese*” at a teacher training during the summer of 2014, and immediately I took this to heart. But even though I understood what the statement meant, I didn’t understand the implications of this statement until after the session, when I finally had the chance to reflect on it.

One day, while I was preparing my lesson plans for the upcoming school year, I was talking to my grandmother about something when she suddenly changed the topic to talk about my cousins. She started talking about how one of my cousins has lost most of his ability to not only speak Vietnamese but also understand Vietnamese.

As she talked about it, it made me realize how lucky I was to have someone around where I could not only speak the language but also learn new vocabulary. As a first generation Vietnamese American, I always took Vietnamese for granted. A second language, you can say. Unlike most other first generation Vietnamese Americans, I never thought of Vietnamese as a burden since I always had my grandmother around and she cannot speak English; so I always had to converse with her in Vietnamese. What was burdensome was the fact when I was younger, I always had to juggle between Vietnamese and English, and I remember a few times back in elementary school where I would accidentally say

something in Vietnamese to my teachers and times when I would say something in English to my grandmother. Though it was embarrassing, especially the former, I was always proud to be a Vietnamese American.

Why does this play an important role now? As an adult, I finally understand what it means to be a Vietnamese American. As a child, I was always asked, “What was your first language?” and my first response would always be English, but after learning about the Vietnamese language, I now proudly say that both Vietnamese and English were my first languages. This statement often catches my friends and anyone who asks me this question off guard because of the fact that there can only be one primary language and every other language then becomes a secondary language, but for me, this is not the case. I grew up knowing both languages and was exposed to both languages at the same time, so I cannot say for sure which one I learned first, but if I had to guess, it would have been Vietnamese because of my

memories of my grandma holding me.

It was thanks to TVN Saddleback that I was able to learn two key components of the language that I struggled with: writing and reading. I still remember the time when I was reading the petitions during my First

Communion mass and I had said “chả quản nhiệm” instead of “cha quản nhiệm”. My dad told me after the mass, but at that time, I did not know why it was wrong. I had attended the school for a few years before I stopped going because I started attending St. Cecilia School in Tustin around 3rd grade because there was a religious education program as part of the curriculum already. It wasn’t until I started high school when I finally returned, which was when I needed to take Confirmation I and II. My parents re-enrolled me in the school, and I was placed in 3rd grade with Co Thoa, the same grade level that I

stopped at when I ceased attending. I remember how fun the class was, despite the fact that I was one of the oldest students in that class. Even then, I knew exactly what she was talking about and would always volunteer for the activities done in class, whether it was coming up with a sentence for a vocabulary word or answering a question about the story we read, but what I always struggled with was the writing and the reading.

I remember spending a few hours each week trying to practice my own writing and reading. Eventually I started getting the hang of it and Co Thoa was the first to notice my progress. She kept at it with me, even when the other students would finish before me, and she never said anything negative to me when she had to spend more time with me. The confidence I gained allowed me to skip over 4th grade and carried over to 5th and 6th grade. I remember Thay Duc's and Co Nguyet's praises for me when I would always answer the question or point out an error, especially Co Nguyet. She was also one of the few teachers I remember that always pointed out my mistakes verbally without ever using my name, which meant a lot to me at the time, since I was a very sensitive young adult going through some rough times, trying to balance my workload as an honors student at Mater Dei with all of my weekend commitments.

On the last day of school that year, I remember Thay Kieu Cong Thang asking me after I had just received the "Hoc Sinh Xuat Sac" award if I would consider returning to help the school as a teacher aide. At that time, I had just been confirmed and really had no reason to continue, especially since my workload was going to grow larger with the addition of AP classes, but I took him up on his offer and returned to help. I started helping Co Thoa, the same teacher I had started with when I re-enrolled in TVN. I remembered how fun it was to be able to see a

whole new perspective, and this has lasted with me for what has now been the past 11 years.

It was fun being a teacher's aide and seeing how teachers actually prepared their lessons, and I had the honor of helping Co Thuan, Co My Hanh, Co Huong Giang, Co Hang, Co Bao. It was not until 2010 that I finally had the chance to go to my first teacher training, at the request of Co Thuan, to finally become a teacher. I still remember how much fun I had learning different ways to teach the language as well as the culture. I was fortunate to have been able to teach with Co Lien, Thay Liem, and now Co Tam for the past 5 years now as an official teacher.

It was because of my experiences here that led me to become a teacher in real life, continuing my pursuit of passing on my knowledge to the next generation. As many people now know, I not only teach Vietnamese at TVN Saddleback, but also teach Chemistry and Physics at the high school level. I use many of the techniques that I use to teach Vietnamese within my classes. And within my classes, I have encountered other Vietnamese students who have told me that they do not speak Vietnamese at home frequently enough, so their Vietnamese is not as good. It was through these discussions that I finally understood the phrase. I have been fortunately to have my grandmother, parents, brother, my relatives and Vietnamese teachers who speak to me in Vietnamese as well as allow me to practice speaking Vietnamese, but other kids like me do not have this chance.

In celebration of TVN Saddleback's 30th anniversary, I would like to continue passing on my knowledge of Vietnamese to the next generation, in hopes to maintain the Vietnamese language. May God continue to give His blessings upon our school.

MỘT CON ÉN KHÔNG LÀM NỔI MÙA XUÂN.

'A SWALLOW CAN'T MAKE A SPRING.'